

องค์ความรู้ การสร้างระบบเครดิตความดี **MORAL CREDIT**

ของสำนักบริหารงานกลาง สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คณะทำงานส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม
จริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

คำนำ

การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาบุคลากรในองค์กรภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์ มีจริยธรรม โปร่งใส เป็นที่เชื่อถือของประชาชน ซึ่งการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในองค์กรถือเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ด้านจิตใจ และพฤติกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่องค์กรกำหนด อีกทั้งยังช่วยให้คนทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลมิตร มีการประสานประโยชน์ให้งานสำเร็จผลทั้งตนเอง ผู้อื่น และประเทศชาติ

สำนักบริหารงานกลาง สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยคณะทำงานส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกฝังพฤติกรรมอันพึงประสงค์แก่บุคลากรจึงได้พัฒนาระบบ "เครดิตความดี" (Moral Credit) ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและยกย่องผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณธรรม และเป็นต้นแบบที่ดีในองค์กร องค์ความรู้เรื่องระบบเครดิตความดีของสำนักบริหารงานกลางฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่แนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานของระบบดังกล่าวโดยอ้างอิงจากแนวคิด "มาตรฐานคุณธรรม" และ "เครดิตสังคม" ที่เน้นการจูงใจเชิงบวก กระตุ้นให้บุคลากรสำนักบริหารงานกลางเกิดความตระหนักรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการทำงานร่วมกัน

สำนักบริหารงานกลาง โดยคณะทำงานส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นแนวทางให้หน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำไปปรับใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรของตนอันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรภาครัฐให้มีคุณธรรม ความโปร่งใส และยั่งยืนในระยะยาวต่อไป

คณะทำงานส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

๑	๑ บทที่ ๑ บทนำ ๑ ที่มาและความสำคัญ
๒	๑ วัตถุประสงค์การดำเนินการ ๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
๓	๑ บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎี ๑ แนวคิดเครดิตความดี
๔	๑ ความสำคัญของเครดิตความดี
๕	๑ หลักการสำคัญในการพัฒนาเครดิตความดี
๖	๑ ประเภทเครดิตความดี
๗	๑ กรอบแนวคิดระบบเครดิตความดี ๑ กฎหมาย แผนปฏิบัติการราชการ และแผนการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๘	๑ บทที่ ๓ กระบวนการสร้างเครดิตความดี
๑๕	๑ บทที่ ๔ สรุปผลการดำเนินกิจกรรม
๑๘	๑ บทที่ ๕ ประโยชน์ที่ได้รับ

บทที่ ๑ บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ด้วยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ประกาศแผนบูรณาการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งกำหนดจากองค์ประกอบและภารกิจในการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งสำนักบริหารงานกลางได้นำแผนดังกล่าวมาแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักบริหารงานกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แผนปฏิบัติการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ฉบับที่ ๒ และแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภาตามลำดับ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม พัฒนาคณะให้มีคุณธรรม พัฒนาด้านจิตใจ และพฤติกรรมที่ดีให้เกิดการสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายองค์การกำหนด

หลักคุณธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตและทำให้สังคมสงบสุขอยู่ร่วมกันในองค์กรอย่างกัลยาณมิตร คิดดี พูดดี และทำดีต่อกัน มีการเกื้อกูล และประสานประโยชน์ร่วมกันให้ประสบผลสำเร็จทั้งแก่ตนเอง ผู้อื่น และประเทศชาติ โดยประพฤติปฏิบัติอยู่ในกฎระเบียบแบบแผน ชื่อสัตย์ ค]ตสุจริต

ดังนั้น เพื่อธำรงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารและบุคลากร สำนักบริหารงานกลางสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้เห็นความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรทำความดีในรูปแบบต่าง ๆ และยกย่องเชิดชูผู้ที่ทำความดีเพื่อเป็นต้นแบบคุณธรรมและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นตระหนักในการทำความดีอย่างต่อเนื่อง จึงมีการจัดกิจกรรม “ระบบเครดิตความดี (Moral Credit)” ของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมุ่งเน้นการทำความดีระดับบุคคลที่สอดคล้องตามหลักมาตรฐานคุณธรรม ๕ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู เนื่องจากเป็นคุณธรรมที่ครอบคลุมการประพฤติปฏิบัติได้จากการดำเนินชีวิตประจำวัน และการทำงานที่สามารถเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ต่อสังคมส่วนรวม ต่อองค์กรในการปฏิบัติหน้าที่ และต่อประเทศชาติ

วัตถุประสงค์การดำเนินการ

๑

เพื่อศึกษาเครื่องมือในการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมสำหรับองค์กร และแนวคิดในการส่งเสริมการกระตุ้นการแสดงออกในการทำความดี ตามมาตรฐานคุณธรรม

๒

เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทำความดีตามมาตรฐานคุณธรรมในการดำรงชีวิต และการปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามมาตรฐานคุณธรรม ๕ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู

๓

เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก และค่านิยมของบุคลากรให้ยึดมั่นในความดี โดยใช้คุณธรรมนำการพัฒนา

๔

เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ในด้านการใช้คุณธรรมนำการพัฒนา ตามหลักคุณธรรม ๕ ประการ

๕

เพื่อยกย่อง และเชิดชูบุคลากรที่ประพฤติดี มีคุณธรรมให้เป็นต้นแบบที่ดี ขององค์กร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑

บุคลากรสำนักบริหารงานกลาง มีความตระหนัก และมีพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสใน การปฏิบัติหน้าที่

๒

บุคลากรสำนักบริหารงานกลาง เกิดแรงจูงใจและความมุ่งมั่นใน การพัฒนาตนเองและองค์กร อย่างต่อเนื่อง

๓

ส่งเสริมความสามัคคี ความร่วมมือ และความรับผิดชอบร่วมกัน ภายในองค์กร

๔

สร้างภาพลักษณ์ที่ดี และคงาม น่าเชื่อถือให้แก่องค์กรในฐานะ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ

บทที่ ๒

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเครดิตความดี

Moral Credit เป็นคำศัพท์ที่ใช้กันในการส่งเสริมของศูนย์คุณธรรม จะใกล้เคียงกับคำว่า **เครดิตทางสังคม** หรือ **Social Credit** หรือ **Social Point** โดยเครดิตความดีนี้ มีความหมายถึง การมีระบบส่งเสริมความดีที่องค์กร หรือชุมชนนั้น ๆ ได้กำหนดขึ้น เพื่อมารองรับการทำความดี เป็นการสร้างแรงจูงใจให้เชื่อมั่นต่อการทำความดี ทั้งในรูปแบบเป็นเงินรางวัล เป็นทุน เป็นโอกาส ในการเข้าถึงสวัสดิการ รวมถึงเป็นการปกป้องคุ้มครอง และยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ทำความดีทุกรูปแบบ โดยเน้นการจัดการภายในองค์กรหรือชุมชนนั้น ๆ เป็นหลัก

เครดิตความดี นับว่ามีมาคู่กับสังคมไทยยาวนานโดยปรากฏในรูปแบบการช่วยเหลือ แบ่งปัน หรือได้รับการเยี่ยวยา เมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งผูกพันกับความเชื่อเรื่องบุญบาป คนดีได้รับการยกย่อง คนทำไม่ดีไม่ได้รับการยกย่องหรือถูกตัดโอกาสต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้จากการก่อสร้างอนุสรณ์ รูปปั้น รูปเหมือน อนุสรณ์สถานของพระสงฆ์หรือวีรชนต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยความที่สังคมไทย เป็นสังคมที่อิงกับศาสนา และต้องมีการสู้รบกันตลอดมา ผู้ได้รับเครดิตทางสังคมส่วนใหญ่ จึงมักจะอยู่ใน แวดวงพระสงฆ์หรือวีรชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นบุคคลหรือสถานการณ์ที่สำคัญต่อประเทศชาติหรือความเชื่อ ตามศรัทธาของคนจำนวนมากจึงอยู่ในวงจำกัดและไม่ได้ยกระดับการพัฒนาเครดิตความดีให้เป็น ส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการทำความดีของคนทั่วไปในสังคม จวบจนกระทั่งได้เกิดแนวคิดการพัฒนา เครดิตทางสังคมจากต่างประเทศแพร่เข้ามาในประเทศไทย จึงได้มีหลายหน่วยงานเริ่มได้มีการศึกษา เรื่องนี้อย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม “ระบบเครดิตทางสังคม” ที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศนั้น พบว่า เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรทัดฐานเดียวกันทั่วประเทศ และใช้ข้อมูลเครดิตของบุคคลในการสร้าง ค่านิยมและวัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก และบุคคล ความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกลไกการสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลและการลงโทษ เพื่อยกระดับเครดิตโดยรวมของสังคมให้ดีขึ้น ดังนั้น ภาพรวมของระบบเครดิตทางสังคมจึงเป็นเครื่องมือที่มุ่งกำกับพฤติกรรมคนในสังคม

ดังนั้น เครดิตความดีจึงมีจุดมุ่งหมายสำคัญให้ทุกหน่วยงาน องค์กร และชุมชน ได้คำนึงถึงการพัฒนาระบบเครดิตความดีของตนเอง เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกของตนเองตระหนัก และให้ความสำคัญต่อการทำความดี

ความสำคัญของเครดิตความดี

ประการแรก การพัฒนาเครดิตความดี เป็นเครื่องมือหนึ่งของการส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทย เนื่องด้วยการพัฒนาคุณธรรมในสังคมนั้น ต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ สนับสนุน เครดิตความดีจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่แต่ละองค์กรหรือชุมชนสามารถใช้สนับสนุนการพัฒนาคุณธรรมความดีได้ เพราะคนที่ทำความดีเมื่อพบว่าตนเองได้รับการตอบสนอง ก็จะเป็นพลังเชิงบวกที่อยากทำความดีต่อเนื่อง โดยในระยะแรก ๆ ก็อาจจะยึดติดในการได้รับสิ่งตอบแทน แต่เมื่อตนเองมีโอกาที่จะทำความดี ก็จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นการส่งต่อความดีนั้นให้กับคนอื่น ๆ ต่อไป จะเป็นการยกระดับคุณภาพจิตใจและระดับสติปัญญาของประชากร ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพสังคมในระยะยาว

ประการที่สอง การมีเครดิตความดีในองค์กรหรือชุมชนต่าง ๆ นั้น ส่งผลต่อเศรษฐกิจในชุมชนได้ เช่น ในหลายชุมชนมีการตั้งธนาคารความดี รับฝากความดีและนำความดีมากู้เงินได้ สามารถนำเงินกู้ไปใช้ในการต่อยอดการประกอบอาชีพหรือเป็นทุนหมุนเวียนได้ ซึ่งเป็นผลจากการทำความดีที่จับต้องได้ วัดคุณค่าได้ อาจจะเป็นคุณค่าของการเป็นคนดี เป็นตัวอย่างที่ดี หรือเป็นคุณค่าจากตัวเงินที่ได้รับ ไม่ว่าจะจากทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้น เครดิตความดีจึงเป็นโอกาสของการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้ด้วย

หลักการสำคัญในการพัฒนาเครดิตความดี

การจะพัฒนาเครดิตความดีให้เข้มแข็งและยั่งยืนได้นั้น จะต้องยึดมั่นในหลักการสำคัญ ๕ ประการ คือ

๑

Moral Value - ให้คุณค่าต่อการทำความดี โดยมีเป้าหมายให้คนในองค์กรหรือชุมชนมีความกล้าหาญ เชื่อมั่น และศรัทธาต่อการทำความดี และเป็นแรงจูงใจให้คนทำความดี โดยเชื่อว่าทำความดีแล้ว จะได้รับผลจากการทำความดี เป็นการขับเคลื่อนความดีในรูปแบบ Positive Driven โดยไม่ไปตำหนิต่อว่าหรือด้อยค่าคนทำดี

๒

Moral Motivation - ตอบแทนความดี โดยแสดงออกว่าการทำความดีนั้น องค์กรหรือชุมชนให้การยอมรับและมีการให้กลับคืนจากการทำความดีนั้น รวมถึงการได้รับการปกป้อง ค้ำครอง รักษาความปลอดภัย ให้รู้สึกว่าการทำความดีนั้น มีความสบายใจและได้รับการยอมรับจากสังคม

๓

Moral Willing - บนความสมัครใจ โดยคนที่ได้รับการตอบแทนความดีนั้น จะต้องเกิดจากความสมัครใจ ที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือกติกาขององค์กรหรือชุมชนนั้น ๆ ที่ตกลงกันไว้แล้ว โดยไม่เป็นการบังคับใด ๆ

๔

Moral Participation - การมีส่วนร่วมที่ดี โดยการทำความดีนั้นเป็นสิ่งที่ดี องค์กรหรือชุมชนนั้น ๆ กำหนดกฎเกณฑ์ กติกา ข้อตกลงด้วยกัน หรือเห็นชอบด้วยกันว่าสิ่งใดควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ และได้ยอมรับตามข้อตกลงนั้นร่วมกันแล้ว เมื่อส่วนใหญ่เห็นตรงกันแล้วว่าดี จึงมีการให้เครดิตความดีตอบแทนอย่างเปิดเผย

๕

Moral Sustainability - ความยั่งยืน การทำความดีเป็นความยั่งยืนในตัวเองอยู่แล้ว การสร้างระบบมารองรับความดีจึงเป็นการสร้างระบบมารองรับให้การทำความดีนั้น เป็นวิถีชีวิต เพื่อให้ชีวิตเป็นปกติสุขที่ยั่งยืนร่วมกัน การต่อยอดคิดค้นและพัฒนา ระบบมารองรับความดี จึงเป็นการวางรากฐานเชิงระบบที่จะทำให้เกิดการทำความดีมีความต่อเนื่องยาวนาน

ประเภทเครดิตความดี

ประเภทที่ ๑

ประเภทการให้หรือได้มาที่เป็นการได้รับการช่วยเหลือตอบกลับ การให้หรือได้มาในลักษณะนี้เป็นการพัฒนามาจากวิถีเดิมของสังคมไทย ในชนบทหลายแห่งยังดำรงอยู่เป็นวิถี โดยการลงแขกช่วยเหลืองานกันและกัน ซึ่งการให้แรงหรือช่วยเหลือกันในลักษณะนี้ ก็จะได้รับตอบกลับมาในเวลาที่คุณเองต้องการเสมอ ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ได้มีการปรับเปลี่ยนมาเป็นการสะสมความดี สะสมเวลาของการทำความดีแทน เช่น การดูแลผู้ด้อยโอกาส หรือช่วยงานสังคมส่วนรวม เมื่อถึงเวลาที่เราต้องการได้รับการดูแลหรือช่วยเหลือ ก็จะได้รับกลับมาในรูปแบบแรงงาน และการเสียสละเวลาจากสังคมคืนสู่ตนเอง

ประเภทที่ ๒

ประเภทที่มีการให้โอกาสหรือสิทธิบางอย่าง การให้หรือได้มาในลักษณะนี้ มักเป็นไปตามต้นทุนหรือศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ มีหลายแบบตามความเหมาะสมขององค์กรหรือพื้นที่นั้น เช่น การให้ใช้น้ำไฟฟรีในกรณีไม่เกินที่กำหนด การได้รับการลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ การได้รับลดหย่อนค่าธรรมเนียมบริการ ค่ายานพาหนะ การขยายเวลาการชำระคืนเงินกู้ยืมกรณีฉุกเฉิน การได้สิทธิในการไปศึกษาดูงานทั้งในหรือต่างประเทศ การได้รับสิทธิในการคุ้มครองป้องกันภัยหรือประกันตัวในคดี การได้รับโอกาสในการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ผู้แทนองค์กรหรือชุมชน การแลกบริการบริการต่าง ๆ เมื่อครบเกณฑ์ การได้รับโอกาสเสนอเข้ารับทุน เข้ารับรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่น ๆ จากหน่วยงานภายนอกชุมชน เป็นต้น

ประเภทที่ ๓

ประเภทการให้หรือได้มาเชิงสัญลักษณ์ จัดเป็นประเภทที่พบเห็นมากที่สุด โดยการแสดงให้เห็นว่าเป็นการชื่นชมยกย่องผู้ที่ทำความดีจนเป็นแบบอย่าง ด้วยการมอบใบประกาศเกียรติคุณยกย่อง การจัดแสดงผลงานเชิดชูเกียรติ (HALL OF FAME) การได้รับการแต่งตั้งให้เป็นต้นแบบถ่ายทอดในเรื่องนั้น ๆ การให้สัญลักษณ์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ เช่น ผ้าพันคอ เข็มเหรียญตราตั้งเพื่อระดับความดี ป้ายสัญลักษณ์หนังสือ รวมถึงการสร้างรูปเหมือนหรืออนุสรณ์สถานเพื่อให้คนรุ่นหลังรำลึกถึงคุณความดี เป็นต้น

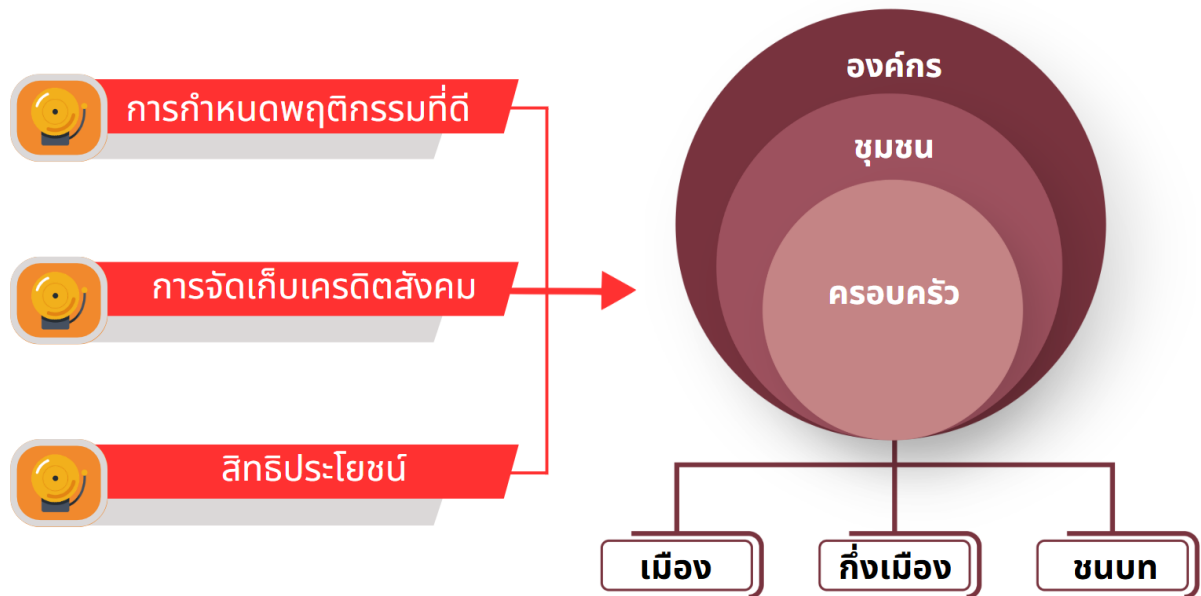
ประเภทที่ ๔

ประเภทการให้หรือได้มาที่เป็นตัวเงิน การให้หรือได้มาในรูปแบบที่เป็นเงิน เป็นการให้ที่ตอบเจตจำนงผู้รับเนื่องจากสามารถนำเงินที่ได้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของตนเองได้ ซึ่งจะพบเห็นกันมากในกลุ่มภาคธุรกิจเอกชน โดยได้รับการหยิบยื่นให้เป็นรางวัล เป็นโบนัส และการให้ตามกฎหมายที่ที่ดั่งไว้ร่วมกัน ส่วนในภาคชุมชน จะพบเห็นในลักษณะการเพิ่มจำนวนเงินกู้ให้สมาชิกที่มีคุณสมบัติที่ดี หรือปฏิบัติตนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด การเพิ่มเงินสวัสดิการให้สมาชิกองค์กรที่ปฏิบัติตามระเบียบหรือกติกากลุ่มได้ดี หรือทำได้มากกว่าสมาชิกที่ปฏิบัติได้ทั่ว ๆ ไป

ประเภทที่ ๕

ประเภทการให้หรือได้มาที่เป็นสิ่งของหรือทรัพย์สิน เป็นอีกประเภทหนึ่งที่ดึงดูดความสนใจให้คนอยากทำความดีได้มากขึ้น โดยการมอบรางวัลหรือทรัพย์สินให้กับผู้ที่ควรค่าแก่การยกย่องหรือปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่องค์กรหรือชุมชนกำหนด การมอบในลักษณะนี้ ได้แก่ การให้หรือได้รับมอบเครื่องยังชีพ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค จักรยาน เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ครัวเรือน หรืออุปกรณ์ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย

กรอบแนวคิดระบบเครดิตความดี

กฎหมาย แผนปฏิบัติราชการ และแผนการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๗๖ “...รวมทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ”

๒. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ภายหลังการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ที่ผ่านมาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญถึงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมจึงมีการต่อยอดความสำเร็จของแผนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)” ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

➡ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนปฏิบัติการฯ ที่ต่อยอดความสำเร็จของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ซึ่งจะเป็นกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ในทุกพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนทางสังคม ๓ กระบวนการ ได้แก่

- (๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม / การทำความดี
- (๒) การจัดการระเบียบกติกาสังคม (ชีวิตและสังคม) พัฒนากลไกเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม
- (๓) การเรียนรู้ ปลุกฝัง/ฝึกฝนและพัฒนาคน และพัฒนารายงานการส่งเสริมคุณธรรม

เพื่อเป็นการบ่มเพาะจิตใจ ปรับเปลี่ยนวิธีคิด และค่านิยมของคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ เสริมสร้างระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งสานต่อหลักการ ๓ มิติ ๔ คุณธรรม เป็น ๕ คุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้คนไทยตระหนักและประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ นั้นเป็นแผนระดับที่ ๓ ที่ถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และตัวชี้วัดของแผน

➔ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๓ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายให้ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสร้างสังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ”

๓. ประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา

ข้อ ๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาริยธรรม ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดีโดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

(๔) ใจคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ พึงปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาปรับใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย

บทที่ ๓

กระบวนการสร้าง เครดิตความดี

คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้นำแนวคิดมาตรฐานคุณธรรม (Moral Credit) มาขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ส่งเสริม และกระตุ้นให้บุคลากรในสำนักบริหารงานกลางเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม โดยมาตรฐานคุณธรรมที่คณะกรรมการฯ นำมาเป็นแนวคิดในการส่งเสริม ผลักดันให้บุคลากรทำความดี ประกอบด้วย ๕ มิติ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู และแนวคิดเครดิตสังคม (Social Credit) มากระตุ้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักบริหารงานกลาง โดยแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน ได้กำหนดให้ทุกสำนักดำเนินกิจกรรมสร้างระบบเครดิตความดีอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรม “บันทึกสะสมความดี” เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสำนักบริหารงานกลางสะสมความดีทั้งกาย วาจา ใจ และกิจกรรม “เรื่องเล่าความดี” เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสำนักบริหารงานกลาง โดยเชิญชวนให้บุคลากรสำนักบริหารงานกลาง เขียนเรื่องเล่าความดีที่ได้กระทำในทุกรูปแบบมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวผ่านบทความ เรื่องเล่าความดี เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรในสำนักได้รับรู้ รับทราบ เป็นต้นแบบในการสะสมความดี

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง ได้สานต่อกิจกรรมส่งเสริมการทำความดี โดยจัดทำระบบเครดิตความดี (Moral Credit) ผ่านกิจกรรมสะสมความดี “รักษโลก...เริ่มต้นที่ตัวเรา” และกิจกรรม “เสื้อผ้าพันตัว...รู้รักแบ่งปัน” เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและพฤติกรรมที่ดีของบุคลากรสำนักบริหารงานกลาง โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการสะสมความดี กระตุ้นให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ส่งเสริมความสามัคคี รวมถึงตระหนักถึงการทำความดีและเกิดความมุ่งมั่นในการทำ ความดีอย่างต่อเนื่อง และแสดงออกถึงการทำความดีภายใต้มาตรฐานคุณธรรม ๕ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู ซึ่งสอดคล้องกับประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา

กระบวนการสร้างเครดิตความดี

คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ขับเคลื่อนกิจกรรม ระบบเครดิตความดี (Moral Credit) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสำนักบริหารงานกลาง โดยมีกระบวนการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๑. สำนักบริหารงานกลาง ได้มอบหมายบุคลากรของสำนักบริหารงานกลางที่เป็น คณะทำงานงานส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของ สำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรม “ถอดบทเรียนเพื่อจัดทำ องค์ความรู้องค์การคุณธรรมต้นแบบ” หัวข้อ “การสร้าง ระบบเครดิตความดี (Moral Credit)” วิทยากรโดย นายยงจิรายุ อุปเสน ผู้จัดการสำนักส่งเสริมและ ขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม ศูนย์คุณธรรม (องค์การ มหาชน) และทีมวิทยากรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจาก ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ให้เกียรติบรรยายและฝึกปฏิบัติการถอดบทเรียน เพื่อจัดทำองค์ความรู้องค์การคุณธรรมต้นแบบ การสร้าง ระบบเครดิตความดี (Moral Credit) เพื่อนำมาใช้ ประกอบการดำเนินการจัดทำระบบเครดิตความดีของ สำนักบริหารงานกลาง เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุม ๔๐๒-๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา (สว)

๒. คณะทำงานส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกันเกี่ยวกับ แนวทางในการจัดกิจกรรม ระบบเครดิตความดี (Moral Credit) เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักบริหารงานกลาง

๓. คณะทำงานส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการทำความดีระบบเครดิตความดี (Moral Credit) จำนวน ๒ กิจกรรม ดังนี้

➡ **กิจกรรมที่ ๑ : “รักษ์โลก...เริ่มต้นที่ตัวเรา”** เชิญชวนบุคลากรสำนักบริหารงานกลางพกแก้วน้ำส่วนตัวหรือกล่องข้าวมาใช้ในการชีวิตประจำวัน ช่วยกันลดการเกิดขยะตั้งแต่ต้นทาง ทำให้ปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดลดเหลือน้อยที่สุด โดยขอให้บุคลากรโพสต์ภาพถ่ายตนเองกับแก้วน้ำหรือกล่องข้าวที่ใช้ ใส่ใจรักษ์โลก ลงกลุ่มไลน์สำนักบริหารงานกลาง และคณะทำงานจะรวบรวมคะแนนความดีของบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรม และมอบรางวัลให้แก่ผู้ที่ผลคะแนนความดีเรียงลำดับ ๓ ลำดับ

Infographic เชิญชวนบุคลากร
สำนักบริหารงานกลาง
เข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมจัดขึ้นระหว่าง
วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์- ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๘

➡ **กิจกรรมที่ ๒ : “เสื้อผ้าล้นตู้...รู้รักแบ่งปัน”** โดยเชิญชวนบุคลากรสำนักบริหารงานกลางส่งต่อเสื้อผ้าที่ล้นตู้ สภาพพร้อมใช้งาน รวบรวมและส่งต่อให้มูลนิธิกระจกเงา เพื่อเปลี่ยนเป็นทุนค่าอาหาร ค่าน้ำมัน ค่าเครื่องดื่มชูกำลังดับร้อน ค่าอุปกรณ์ดับไฟป่า ให้กับกองทัพอากาศดับไฟป่า ซึ่งเป็นการทำความดีในการช่วยเหลือผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม ช่วยเสริมกำลังให้คนทำงานอาสาในพื้นที่ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบร่วมกันต่อบ้านเมือง

กิจกรรมจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑ - ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘

➡ การประกาศเชิญชวนให้บุคลากรสำนักบริหารงานกลาง เข้าร่วมกิจกรรมสะสมความดี ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ของสำนักบริหารงานกลาง

➡ คณะทำงานฯ จัดทำสมุดเก็บสะสมความดี เพื่อบรรวบรวมคะแนนความดีของบุคลากรสำนักบริหารงานกลาง

➡ การมอบรางวัลให้กับบุคลากรของสำนักบริหารงานกลางที่มีคะแนนสะสมความดี จากกิจกรรมที่ ๑ : “รักษัโลก...เริ่มต้นที่ตัวเรา” และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลกิจกรรมสะสมความดี

บทที่ ๔

สรุปผลการดำเนินกิจกรรม

คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักบริหารงานกลาง สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้จัดกิจกรรม “ระบบเครดิตความดี” (Moral Credit) ของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อสร้างวัฒนธรรมความดีภายในสำนัก รวมถึงการสร้างแรงจูงใจทางสังคม ส่งเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ส่งเสริมจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้บุคคลตระหนักถึงผลกระทบของพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม ลดขยะและมลพิษ ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่ช่วยลดปริมาณขยะ และเพิ่มการนำกลับมาใช้ซ้ำ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน สนับสนุนให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่คำนึงถึงความสงบสุขรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม ช่วยเหลือบุคคลและองค์กรมีบทบาทเชิงบวกต่อชุมชนและโลกของเรา โดยคณะกรรมการฯ ได้จัดทำสรุปสะสมความดี เพื่อใช้ประกอบการสะสมความดี

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมระบบเครดิตความดี (Moral Credit) ของสำนักบริหารงานกลาง ภายใต้มีดีคุณธรรม ๕ ประการ และแนวคิดการรักษาสีโลก ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน เพื่อสิ่งแวดล้อม โดยสำนักบริหารงานกลางได้ประชาสัมพันธ์เชิญชวนบุคลากรในสำนักเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีการให้รางวัลผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ๓ ลำดับแรก และรางวัลชมเชยให้กับบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรม สะสมความดีทั้ง ๒ กิจกรรมที่คณะกรรมการฯ จัดขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

➔ ผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรมที่ ๑ “รักษาสีโลก...เริ่มต้นที่ตัวเรา”

➢ จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

📍 จำนวนทั้งหมด ๗๕ คน

➢ ระยะเวลาการจัดกิจกรรม

📍 จำนวน ๑๖ วัน

➢ สถิติการเข้าร่วมกิจกรรม :

📍 จำนวน ๑ คน	ร่วมกิจกรรม ๑๕ วัน
📍 จำนวน ๒ คน	ร่วมกิจกรรม ๑๓ วัน
📍 จำนวน ๑ คน	ร่วมกิจกรรม ๑๐ วัน
📍 จำนวน ๑ คน	ร่วมกิจกรรม ๗ วัน
📍 จำนวน ๑ คน	ร่วมกิจกรรม ๖ วัน
📍 จำนวน ๒ คน	ร่วมกิจกรรม ๕ วัน
📍 จำนวน ๓ คน	ร่วมกิจกรรม ๔ วัน
📍 จำนวน ๕ คน	ร่วมกิจกรรม ๓ วัน
📍 จำนวน ๗ คน	ร่วมกิจกรรม ๒ วัน
📍 จำนวน ๕๒ คน	ร่วมกิจกรรม ๑ วัน

➤ การประเมินปริมาณพลาสติกที่ลดได้

📍 สมมติว่าผู้เข้าร่วม ๑ คน ลดการใช้พลาสติกได้ ๖ ชิ้นต่อวัน (เช่น ฝาแก้ว แก้ว หลอด กล่องข้าว ซ้อนส้อม และถุงหิ้ว) สามารถคำนวณปริมาณพลาสติกที่ลดได้ ดังนี้ $(๑ \times ๑๕ \times ๖) + (๒ \times ๑๓ \times ๖) + (๑ \times ๑๐ \times ๖) + (๑ \times ๗ \times ๖) + (๑ \times ๖ \times ๖) + (๒ \times ๕ \times ๖) + (๓ \times ๔ \times ๖) + (๔ \times ๓ \times ๖) + (๗ \times ๒ \times ๖) + (๕ \times ๒ \times ๖) = ๑,๐๐๒$ ชิ้น

➤ สรุปผลกิจกรรม

📍 จากการที่บุคลากรของสำนักบริหารงานกลางเข้าร่วมกิจกรรม “พกกล่องข้าว และแก้วที่ใช่ ใส่ใจรักษ์โลก” จำนวนทั้งสิ้น ๗๕ คน สามารถลดขยะพลาสติกไปได้ จำนวน ๑,๐๐๒ ชิ้น ภายในระยะเวลา ๑๖ วัน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบเชิงบวกของพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

➡ ผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรมที่ ๒ : “เสื้อผ้าล้นตู้...รู้รักแบ่งปัน”

➤ บุคลากรของสำนักบริหารงานกลาง ได้รวบรวมเสื้อผ้าที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มาแบ่งปัน และส่งต่อให้กับมูลนิธิกระจกเงา เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๕๐ ชุด เพื่อเปลี่ยนเป็นทุนค่าอาหาร ค่าน้ำมัน ค่าเครื่องดื่ม ค่าอุปกรณ์ดับไฟ ให้กับเจ้าหน้าที่ส่วนหน้าเข้าดับไฟป่าอย่างปลอดภัย การนำเสื้อผ้าที่ไม่ได้ใส่แล้ว หรือเสื้อผ้ามือสองมาบริจาค นั้น ไม่เพียงแต่ช่วยลดภาระขยะสิ่งทอ แต่ยังสร้างคุณค่าหลากหลายด้านแก่สังคม ดังนี้

📍 ความดีต่อสังคม การส่งต่อเสื้อผ้าเพื่อนำไปเปลี่ยนเป็นทุนค่าอาหารหรือสนับสนุนภารกิจดับไฟป่า ไม่เพียงแต่ลดขยะ แต่ยังช่วยเหลือชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยตรงด้วย

📍 สร้างงานและสนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) เสื้อผ้าที่ไม่ได้ใส่แล้ว หรือเสื้อผ้ามือสองจำนวนมากถูกนำไปคัดแยก ซ่อมแซม หรือออกแบบใหม่เพื่อจำหน่าย โดยรายได้จะนำไปสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรการกุศล หรือสนับสนุนภารกิจที่ไม่ได้มีงบประมาณเป็นการเฉพาะ

📍 ความดีต่อสิ่งแวดล้อม เป็นลดปริมาณขยะสิ่งทอ (Textile Waste) เสื้อผ้าเป็นหนึ่งในขยะที่ใช้เวลาย่อยสลายนานมาก การบริจาคแทนการทิ้งจึงช่วยลดภาระของระบบจัดการขยะ และลดการเผาทำลายที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก

📍 ความดีด้านจิตใจและวัฒนธรรม สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้ซ้ำ (Reuse Culture) เป็นการเปลี่ยนค่านิยมจาก “ใช้แล้วทิ้ง” สู่ “ใช้ให้คุ้มค่า” ซึ่งเป็นแนวทางที่ยั่งยืนในการดำรงชีวิตและบริโภค

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมระบบเครดิตความดี (Moral Credit) ของสำนักบริหารงานกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จะเห็นได้ว่าบุคลากรของสำนักบริหารงานกลางได้แสดงออกถึงความดีงามภายใต้มิติคุณธรรม ๕ ประการ และแนวคิดการรักษ์โลก ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวันเพื่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจน ดังนี้

ความพอเพียง

บุคลากรสำนักบริหารงานกลางดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า นำสิ่งของที่มีอยู่มาแบ่งปัน หรือบริจาคให้กับผู้อื่น

วินัย

กิจกรรมที่สำนักบริหารงานกลางจัดเป็นกิจกรรมความดีที่สามารถสะท้อนได้เป็น ๒ เรื่อง คือ เรื่องการรักษาโลก และการแบ่งปัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

➢ “วินัยกับการรักษาโลก” เพราะการดูแลโลกไม่ใช่เรื่องของการกระทำใหญ่โตเพียงครั้งเดียว แต่คือ “การกระทำเล็ก ๆ ที่ทำซ้ำอย่างสม่ำเสมอ” ซึ่งนั่นก็คือ วินัย นั่นเอง

➢ “วินัยกับการแบ่งปัน” เป็นสองสิ่งที่คุณเหมือนแตกต่าง แต่จริง ๆ แล้วเกี่ยวข้องกันอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในบริบทของการดำเนินชีวิตและการสร้างสังคมที่ดี วินัยเป็นรากฐานของการแบ่งปันที่ยั่งยืน เพราะการแบ่งปันไม่ใช่แค่การ “ให้” ครั้งเดียวแล้วจบ จะต้องอาศัยวินัย เช่น การรักษาเสื้อผ้าให้ดี เพื่อจะส่งต่อได้ และการแบ่งปันช่วยปลูกฝังวินัย เพราะเมื่อเราแบ่งปันอย่างตั้งใจ เราเรียนรู้ที่จะนึกถึงผู้อื่นก่อน

ซึ่งจะเห็นได้ว่าบุคลากรของสำนักบริหารงานกลาง ได้ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมด้านวินัย ได้แก่ การพกแก้วน้ำส่วนตัวมาใช้เป็นประจำ หรือนำกล่องอาหารมาใส่อาหารเวลาซื้ออาหาร ซึ่งจะต้องมีวินัยในการลด ใช้น้อยลงอย่างตั้งใจ และสำหรับการนำเสื้อผ้าที่ไม่ใช้แล้วในสภาพพร้อมใช้งานมาแบ่งปันนั้น ต้องใช้วินัยในการรักษาเสื้อผ้าให้ดี เพื่อจะส่งต่อได้

ความสุจริต

บุคลากรของสำนักบริหารงานกลางได้ปฏิบัติตามหลักธรรมด้านความสุจริต คือ มีความตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์และความจริงใจ มีความโปร่งใสจริงใจต่อทั้งตนเองและผู้อื่น รวมถึงทำความดีด้วยกาย วาจา ใจ

จิตอาสา

บุคลากรของสำนักบริหารงานกลาง ได้ปฏิบัติตามหลักธรรมด้านจิตอาสา ได้แก่ การแบ่งปันเสื้อผ้าที่อยู่ในสภาพดีของตนเอง เป็นทุนค่าอาหาร เครื่องดื่ม อุปกรณ์ป้องกันไฟให้กับเจ้าหน้าที่ดับไฟป่า และการการพกแก้วน้ำส่วนตัวมาใช้เป็นประจำ หรือนำกล่องอาหารมาใส่อาหารเวลาซื้ออาหาร เป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

กตัญญู

บุคลากรของสำนักบริหารงานกลางได้ปฏิบัติตามหลักธรรมด้านกตัญญู ได้แก่ การร่วมกิจกรรมพกแก้วน้ำส่วนตัวมาใช้เป็นประจำ หรือนำกล่องอาหารมาใส่อาหารเวลาซื้ออาหาร เป็นการเชื่อมโยงระหว่างการแสดงความกตัญญูกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและความเคารพต่อโลกที่เราอาศัยอยู่ การรักษาโลกเป็นการแสดงถึงความใส่ใจในทรัพยากรธรรมชาติและความตั้งใจที่จะทำให้โลกนี้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นสำหรับคนรุ่นต่อไป ซึ่งตรงกับความหมายของคำว่า “กตัญญู” ที่หมายถึงการแสดงความรู้สึกขอบคุณและเคารพต่อผู้ที่ทำดีให้กับเรา

เครดิตความดีเป็นแนวคิดที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการดูแลสิ่งแวดล้อม กิจกรรม “พกกล่องข้าวและแก้วที่ใช้ ใส่ใจรักษาโลก” และกิจกรรม “เสื้อผ้าคันตู้...รู้จักแบ่งปัน” เป็นตัวอย่างที่ดีของการนำเครดิตความดีมาใช้ในการกระตุ้นพฤติกรรมที่ช่วยลดขยะพลาสติก ขยะสิ่งทอ ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยสิ่งแวดล้อม แต่ยังปลูกฝังจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน “เครดิตความดีเป็นแรงผลักดันที่ช่วยให้โลกของเราน่าอยู่ขึ้น”

บทที่ ๕

ประโยชน์ที่ได้รับ

การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำความดีอย่างเป็นรูปธรรม ถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคน และพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืน ซึ่งจากการดำเนินการที่ผ่านมานอกจากช่วยสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรของสำนักบริหารงานกลางมีความภาคภูมิใจในความดีที่ตนได้กระทำ และเป็นผลดีในวงกว้างต่อบุคคล องค์กรและสังคมโดยรวม เพราะการทำความดีไม่เพียงแต่สร้างผลลัพธ์ที่ดีให้กับผู้อื่น แต่ยังส่งผลบวกกลับมายังจิตใจและชีวิตของผู้กระทำด้วย ซึ่งสามารถจำแนกประโยชน์ที่ได้รับในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ประโยชน์ต่อตนเองด้านจิตใจและอารมณ์

- 📍 เกิดความตระหนักรู้ในคุณค่าของการทำความดี อย่างเป็นรูปธรรม
- 📍 สร้างความสุขทางใจ : การทำความดีทำให้รู้สึกอิ่มเอมใจ ภูมิใจ และมีความสุขจากการได้ช่วยเหลือผู้อื่น
- 📍 ลดความเครียด : การโฟกัสกับสิ่งดีๆ และการช่วยเหลือผู้อื่นช่วยเบี่ยงเบนจากความทุกข์ของตนเอง และช่วยให้ใจสงบมากขึ้น
- 📍 เพิ่มคุณค่าตนเอง : เมื่อเราทำความดี เราจะรู้สึกว่ามีคุณค่าและมีจุดหมายในชีวิต

ประโยชน์ด้านความสัมพันธ์และสังคม

- 📍 สร้างความรักและความสามัคคีในสำนักบริหารงานกลาง: การทำความดีช่วยส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน
- 📍 เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรในสำนักบริหารงานกลาง : การทำความดีสามารถจุดประกายให้ผู้อื่นลุกขึ้นมาทำความดีตามได้
- 📍 ได้รับความไว้วางใจและความนับถือ: ผู้ที่ประพฤติดีมักจะได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากคนรอบข้าง
- 📍 ช่วยลดปัญหาสังคม เพราะความดีเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความเข้าใจ เคารพ และช่วยเหลือกัน เมื่อมีคนทำดีมากขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ก็จะลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด

ประโยชน์สำหรับการพัฒนาในระยะยาว

- 📍 ช่วยสร้างนิสัยที่ดีให้กับบุคลากรของสำนักบริหารงานกลาง : การทำความดีเป็นประจำ จะฝึกให้เรา มีความเมตตา ซื่อสัตย์ และเสียสละ
- 📍 ส่งผลต่ออนาคต: ช่วยให้บุคลากรของสำนักบริหารงานกลางได้รับโอกาสที่ดี เช่น การได้ร่วมงานกับคนดี การได้รับความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น
- 📍 การส่งเสริมให้บุคลากรทำความดีเป็นรากฐานของสังคมที่ยั่งยืน: หากบุคลากรในสังคม มีจิตสำนึกในการทำดี สังคมการทำงานในสำนักจะน่าอยู่ ปลอดภัย และมีความเจริญก้าวหน้า

ประโยชน์ต่อองค์กร

- สำนักบริหารงานกลาง มีการสร้างระบบส่งเสริมความดี เพื่อรองรับการทำความดีของบุคลากรสำนักบริหารงานกลาง
- 📍 ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และเป็นเครื่องมือในการประเมินพฤติกรรมของบุคลากร เพื่อประกอบการให้รางวัลหรือสิ่งจูงใจที่เหมาะสม
 - 📍 สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณธรรม เพื่อยกระดับภาพลักษณ์องค์กรในฐานะ “องค์กรคุณธรรมต้นแบบ”
 - 📍 ช่วยให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) มีแนวโน้มที่ดีขึ้น สามารถรักษาระดับคะแนนไว้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในระยะยาว
 - 📍 ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับบุคลากรของสำนักบริหารงานกลาง ให้มีความน่าเชื่อถือ ปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ พร้อมให้บริการ ไม่เลือกปฏิบัติ
 - 📍 เพิ่มความภักดี (Loyalty) ของบุคลากรของสำนักบริหารงานกลาง และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เมื่อองค์กรปลูกฝังให้บุคลากรทำความดี เช่น การช่วยเหลือกัน การให้เกียรติกัน หรือการแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จะทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ส่งผลให้บุคลากรมีความสุขกับการทำงาน และอยากอยู่กับองค์กรนานขึ้น

สรุป

การทำความดีคือการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นทางจิตใจ ความสัมพันธ์ หรืออนาคต หากทุกคนช่วยกันทำความดีแม้เพียงเล็กน้อย สังคมทั้งสังคมก็จะดีขึ้นอย่างยั่งยืน